

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6P/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422201362
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Milena Fegyessová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422201362.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloletého: K. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov - matka: K. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Ž., XXX XX H.Á. Ž., t. č. Ž. I. XX, XXX XX Š., právne zastúpená: JUDr. Petra Hromádková, advokátka, so sídlom Széchényiho 6, 943 01 Štúrovo, a otca: K. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Ž. XXX, XXX XX H. Ž., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloletého, takto

rozhodol:

I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 09.05.2022 bol na Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj ako „okresný súd“) doručený návrh K. N. - matky (ďalej aj ako „matka“) maloletého K.E.J. N.Š. (ďalej aj ako „maloletý“), na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým matka žiada zveriť maloletého do svojej starostlivosti. Uvedené neodkladné opatrenie matka žiada nariadiť do právoplatného skončenia konania vo veci samej - úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky a určenia výživného pre otca maloletého, ktorý matka podala ešte pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 8P/59/2022. Tento návrh vo veci samej bol postúpený na Okresný súd Žiar nad Hronom, nakoľko tento mal založenú príslušnosť konaním 9P/16/2015. Uvedený (postúpený) návrh matky bol Okresným súdom Žiar nad Hronom zapísaný pod sp. zn. 25P/62/2022. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka uvádza obdobné skutočnosti ako v návrhu vo veci samej. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka uvádza, že aj napriek prebiehajúcej konaniu vo veci samej vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému si podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že sa bojí, že si otec bude chcieť vziať syna k sebe. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 9P/16/2015 zo dňa 28.07.2015 súd rozviedol manželstvo a schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa maloletý zveril do starostlivosti otca a matka bola zaviazaná na platenie výživného vo výške K.E.J. mesačne vo výške 40 eur. Od vydania rozsudku však maloletý K. fakticky žije a býva u svojej matky, nie u otca, ako bolo rozhodnuté okresným súdom. Hneď po rozvoze sa matka s maloletým K.E.J. presťahovali a od roku 2019 bývajú v Š.. Matka v Š. pracuje a maloletý tu navštevuje základnú školu. Maloletý je s otcom v kontakte cca raz za mesiac, keď ho matka vlakom zoberie za otcom na víkend ho H. Ž.. Otec na maloletého neplatí žiadne výživné ani neprispieva na výživu maloletého. Maloletý teda od rozvodu v roku 2015 žije výlučne so svojou matkou. Vzhľadom na tieto skutočnosti matka v apríli podala návrh na zmenu starostlivosti, aby jej bol maloletý zverený aj súdnym rozhodnutím, keďže s ním dlhodobo žije a stará sa o neho. Od kedy však otec obdržal návrh na zmenu starostlivosti s maloletým, začal kontaktovať syna a volá ho späť k sebe. Matka disponuje informáciou, že otec si chce syna zobrať k sebe do H. Ž., ako bolo rozhodnuté rozsudkom v roku 2015, ktorý ale vôbec neodzrkadľuje skutočný stav. Maloletý od svojich štyroch rokov žije výlučne s matkou, je na ňu naviazaný a navyknutý, syn nechce ísť natrvalo k otcovi. Maloletý si plní povinnú školskú dochádzku v meste Š., kde navštevuje šiesty ročník. Matka prostredníctvom právnej

zástupkyne poukazuje aj na Nález Ústavného súdu SR z 23.01.2013, sp. zn. IV. ÚS 46/2013, v ktorom Ústavný súd poukazuje na to, že účelom predbežného opatrenia (podľa nových procesných predpisov už neodkladného opatrenia) je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že vo veci samej bude rozhodnuté inak. Ústavný súd má za to, že pri rozhodovaní o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je potrebné prihliadať aj na preferencie samotného dieťaťa, ktoré získavajú na váhe s jeho zvyšujúcim sa vekom. Vzhľadom na dané skutočnosti má matka za to, že maloletý je u nej šťastný a spokojný, má v Š. kamarátov, lekárov aj školu, preto by bolo v najlepšom záujme maloletého jeho zverenie do jej starostlivosti až do rozhodnutia vo veci samej. Preto žiada nariadiť neodkladné opatrenie.

2. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

6. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

7. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

8. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

9. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu a rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje. Okresný súd chce zdôrazniť, že v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

10. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov do rozhodnutia súdu vo veci samej. Pred jeho nariadením preto nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, ako je tomu v konaní vo veci samej. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Preto sa okresný súd aj stotožňuje so závermi Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 46/2013 z 23.01.2013, v ktorom Ústavný súd poukazuje na to, že účelom predbežného opatrenia (podľa nových procesných predpisov už neodkladného opatrenia) je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že vo veci samej bude rozhodnuté inak. Ústavný súd má za to, že pri rozhodovaní o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je potrebné prihliadať aj na preferencie samotného dieťaťa, ktoré získavajú na váhe s jeho zvyšujúcim sa vekom. Okresný súd sa s uvedenými závermi plne stotožňuje, jednoznačne je potrebné prihliadať na názory dieťaťa a jeho preferencie

s prihladením na jeho rozumovú vyspelosť. Podobne nemožno očakávať, že ak je neodkladným opatrením rozhodnuté nejakým spôsobom, že takýmto spôsobom bude rozhodnuté aj vo veci samej. Pri rozhodovaní vo veci samej má súd ďaleko väčšie spektrum dôkazov pre náležité rozhodnutie vo veci. Závery uvedené v rozhodnutí Ústavného súdu však vždy vychádzajú aj z procesným predpokladom, a to, že je nutné dočasne upraviť pomery účastníkov konania a takáto potreba je neodkladná.

11. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a všetkými označenými dôkazmi, okresný súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti je primárnym účelom ochrana maloletých detí, pričom je na uvážení súdu, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal okresný súd pristúpiť najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťaťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa. Maloletý sa neocitol bez starostlivosti, jeho život, zdravie a priaznivý vývoj nie sú vážne ohrozené a ani narušené. Navrhovateľka síce zdôvodnila, že má obavu, že príde otec a bude si chcieť zobrať maloletého v zmysle posledného rozsudku okresného súdu, takúto obavu však okresný súd nepovažuje za tak naliehavú, že by musel rozhodnúť neodkladným opatrením a zveriť maloletého do jej starostlivosti. Okresný súd k tomuto ďalej uvádza, že takéto skutočnosti v tomto prípade nemajú kvality a najmä nemajú atribút neodkladnej naliehavosti, prečo by mal súd rozhodnúť neodkladným opatrením o zverení maloletého do starostlivosti matky - aj s prihladením na blížiaci sa koniec školského roka a najmä s ohľadom na vzťahy matky s otcom. Niekoľko rokov po rozvoze sa stýkajú kvôli maloletému bez problémov, nebol ani len naznačený žiadny problém v ich komunikácii, niekoľko rokov nebol s osobnou starostlivosťou žiadny problém aj napriek tomu, že faktický stav sa líšil od stavu vo výroku rozhodnutia. Keďže podľa vyjadrení matky chodí s maloletým do Horných Hámrov a nebol indikovaný žiadny problém, okresný súd nemá preukázanú takú závažnosť situácie, ktorá by odôvodňovala nariadenie neodkladného opatrenia. Maloletý má v škole vytvorené väzby a je v tomto prostredí zvyknutý - o tom súd nemá žiadnych pochyb. Okresný súd však považuje intenzitu naliehavosti za nedostatočnú. Tak isto nejde o neodkladnú úpravu pomerov v rámci styku, keďže o maloletého je postarané, nehrozí mu ujma na živote ani na zdraví a vyrastá v zdravom a podnetnom prostredí, kde sa rodičia maloletého dokážu na prípadnom styku dohodnúť. Takéto správanie má najmenší vplyv na maloletého čo je v jeho najlepšom záujme. Okresný súd musí vždy brať do úvahy najlepší záujem dieťaťa. To, že sa jeden z rodičov domnieva budúcich problémov nezakladá nárok na rozhodnutie o zmene starostlivosti súdom prostredníctvom neodkladného opatrenia. V tomto okresný súd uvádza, že navrhovateľka neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie skutočnej naliehavosti situácie, ktorá by odôvodňovala nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa skutočností uvedených v návrhu nedochádza k problémovému styku oboch rodičov s maloletým. V tejto súvislosti okresný súd odkazuje matku maloletého na už podaný návrh vo veci samej, kde súd bude rozhodovať o zverení maloletého do starostlivosti, o zastupovaní maloletého, o výživnom či o úprave styku s maloletým. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd nemal splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

12. Okresný súd má za to, že v danej veci nejde o potrebu nevyhnutného zásahu zo strany súdu a neodkladnosť, resp. nevyhnutnosť úpravy pomerov neodkladným opatrením. Potreba zásahu do faktického stavu nie je daná, pretože starostlivosť o maloletého prebieha bez problémov, maloletý je u matky spokojný, tak isto je spokojný v škole, domnienky matky, ktoré mimochodom neboli súdu žiadnym spôsobom dokázané ani bližšie popísané, nemožno považovať za skutočnosť odôvodňujúcu nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti, a preto okresný súd s poukazom na vyššie uvedené návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia. Závery vyslovené súdom v neodkladnom opatrení samy o sebe nezakladajú domnienku, že tak bude rozhodnuté aj vo veci samej. Ako bolo spomenuté vyššie, neodkladné opatrenie je procesný inštitút, ktorý slúži na okamžitú úpravu pomerov, ak je takáto úprava nutná a ak sa takáto úprava súdu javí z predbežného posúdenia potrebná. Pri rozhodovaní vo veci samej má súd k dispozícii ďaleko väčšie spektrum dôkazov na náležité rozhodnutie vo veci.

13. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. V zmysle § 52 CMP súd žiadnemu z účastníkov konania nepriznal náhradu trov konania.

15. Okresný súd pre úplnosť dodáva, že Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č. k. 25P/62/2022-21 zo dňa 09.05.2022 preniesol svoju miestnu príslušnosť na konania vo veci maloletého K.E.J. N. na Okresný súd Nové Zámky, ktorému bude po právoplatnosti uznesenia odstúpený spisový materiál, pretože maloletý sa dlhodobo zdržuje v obvode tohto súdu a je to aj v prospech účastníkov konania. Preto sa bude ďalej o maloletom konať (pokiaľ bude mať bydlisko v obvode okresného súdu Nové Zámky a pokiaľ Okresný súd Nové Zámky neprenesie príslušnosť na iný súd, kde sa bude maloletý zdržiavať) len na Okresnom súde Nové Zámky. Z uvedeného dôvodu je nutné všetky ďalšie návrhy smerovať na uvedený súd. Neodkladné opatrenie bolo vydané v tomto konaní Okresným súdom Žiar nad Hronom len pre rýchlosť a procesnú prehľadnosť, nakoľko návrh vo veci samej bol správne a zákonne postúpený na Okresný súd Žiar nad Hronom a ten následne správne a zákonne preniesol príslušnosť na Okresný súd Nové Zámky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu

alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.